

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

**Co-creatie samen met 50-plussers met
laaggeletterdheid, hoe doe je dat?**

Miriam Verhage

11-04-2024

Achtergrond

Leyden Academy on Vitality and Ageing

Missie: verbeteren van de kwaliteit van leven van oudere mensen.

Onderzoek met ouderen met laaggeletterdheid (NT1) onderdeel van promotietraject:

Sociale inclusie van ouderen met lagere sociaaleconomische omstandigheden.

- Relatief onderbelicht in onderzoek en praktijk (zeker NT1)
- Focus op 'negatieve gevolgen' en niet wensen of kwaliteiten
- Mainstream onderzoek sluit veelal niet aan bij de leefwereld van de doelgroep

Samen beslissen

Praten over 'goed' ouder worden

- Levensverwachting (korter in goede gezondheid)
- Komen minder goed mee in veranderende (digitaliserende) wereld
- Wantrouwen en teleurstelling m.b.t. instanties en organisaties
- Geen/ weinig kennis over toekomst

Eerste stap: welke wensen en behoeften zijn er bij deze doelgroep?

Co-creatie en samenwerking i.c.m. andere kwalitatieve methoden biedt veel kansen om deze diverse doelgroep te betrekken

Case studie – co-creatie met NT1'ers

Inzicht in het ouder worden en kennis over thema's als gezondheid en het pensioen, maar vooral zelfstandigheid en zeggenschap (behouden) – zelf beslissen!

Herontwikkeling van een bestaand gespreksinstrument
(<http://www.lavatool.nl/en/>)

Voor: professionals en vrijwilligers in diverse zorg- en welzijnssectoren

Nu 2.0 versie voor diverse en brede doelgroep

Case studie – co-creatie met NT1'ers

Herontwikkeling van een bestaand gespreksinstrument
(<http://www.lavatool.nl/en/>)

3 groepsgesprekken over ouder worden

4 co-creatie bijeenkomsten (i.s.m. een grafisch ontwerper)

6 pilot test gesprekken

Waar begin je?

Ken je doelgroep:

Niet voldoende lees-, schrijf, of rekenvaardigheden om goed mee te kunnen doen (Stichting Lezen en Schrijven)

- NT1 = Nederlands eerste taal
- NT2 = Nederlands tweede taal

In de praktijk blijkt er veel diversiteit tussen én binnen de groepen NT1 en NT2.

Probeer en leer!

Wie zijn je deelnemers?

Voorbeeld: gespreksgroepen (NT1)

Sociaal netwerk -> Wat vind je van je contact met anderen? Onder contact verstaan we de gesprekken en relaties tussen jou en mensen om je heen. Zoals met je familie, vrienden of misschien je burens of de thuiszorg.

Sociaal netwerk -> de mensen om je heen met wie je contact hebt en die belangrijk zijn voor jou.

Wees kort en bondig. Let op lichaamstaal

Wie zijn je deelnemers?

Hou rekening met meer dan alleen 'taal'.

Wat zijn andere kenmerken van de mensen die je hoopt te bereiken?

- Digitale middelen
- Vervoersarmoede
- Lichamelijke belemmeringen
- Plannen van een afspraak

Ga niet uit van je eigen realiteit!

Groepsgesprekken

Deelnemers - verschil in kenmerken:

- Taalbeheersing (wel/ niet schrijven, begrijpend lezen)
- Geloofsovertuiging
- Beroepsachtergrond
- Assertief/ afwachtend (ervaring)
- Levensgebeurtenis

Contact: herhaling, herhaling, herhaling!

Wat op viel: onafhankelijkheid behouden, gevoel (niet) mee te kunnen doen in de maatschappij, niet bij kunnen benen van (digitale) ontwikkelingen, gevoel van verlorenheid

Co-creatie

Randvoorwaarden:

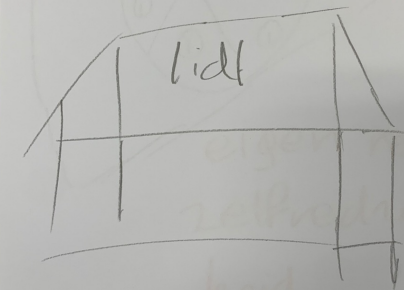
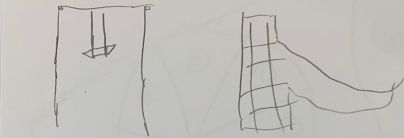
- Kleine groep
- Ruimte voor delen van eigen ervaringen

Ik wil Het
niet vragen

zo als Het
vroeg was

Eigen regie

voorziening in
de buurt

Co-creatie

Wat viel op:

- Vaak vocaal erg sterk
- Creatief en open

Pilot

Nieuwe naam: LAVA in beeld

En dan?

Zorg voor een goede afronding. Heb je samen iets gemaakt? Zorg dat het je deelnemers ook bereikt.

We hebben terug gekeken op het proces, hoe hebben zij hoe hebben zij dit ervaren? En hoe hebben wij samen dit ervaren!

Tips en Tricks

- Ken de deelnemers, wie wil je bereiken?
- Hou je niet aan te strakke definities
- Neem de tijd om je deelnemers te leren kennen (en zij jou)
- Zorg eventueel voor afbakening (specifieke locatie/ organisatie)
- Zoek de juiste manier van communicatie (herhaal alles)
- Zorg voor goede begeleiding, voor én na het onderzoek
- Kom beloftes na
- Wees flexibel!

Lees alles terug in ons artikel over inclusief onderzoek doen: [*The promises of inclusive research methodologies: relational design and praxis.*](#)

Of wil je eens sparren of van gedachten wisselen? Leuk!
verhage@leydenacademy.nl

Aan de slag!

Mogelijkheid om het gespreksinstrument uit te proberen

Interesse in de LAVA in beeld?

Neem contact op via verhage@leydenacademy.nl

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

